

מזכר בנושא ביטוחים

המסמך נכתב בשיתוף מחלקת ביטוחים במועצה בראשות אלי מנקדי ואגף יישובים ומתנ"ס

מטרת המזכר

המזכר נועד להדגיש את חשיבות הביטוחים, ללמד על ההגנה, הסיוע והביטחון הכלכלי שהם נותנים במקרי קיצון ולהנגיש ליישובים את השירותים הניתנים להם במסגרת המועצה.

- מובהר בזאת כי מסמך זה אינו מהווה תחליף ליעוץ משפטי ו/או ביטוחי ויש לעיין בפירוט בתנאי הפוליסות השונות ולהתייעץ עם יועץ הביטוח של האגודה ו/או הועד המקומי ביישוב-

רקע

מהו ביטוח?

ביטוח הוא כלי המאפשר לנו לנהל את הסיכונים באמצעות החלפת הוצאה גדולה הנובעת מסיכון בלתי ידוע בעתיד, בהוצאה ידועה בהווה.

למה כדאי לעשות ביטוח?

בבעלות כל היישובים נכסים (מבנים ותכולתם) בעלי ערך כספי גבוה. נזק שייגרם לנכסים אלה כתוצאה משריפה, אסון טבע, גניבה וכדומה מהווה נזק כספי.

כמו כן, עסקאות עם ספקים לפעילות שוטפת או במסגרת פרויקטים, יכולות להוות עילה לתביעות כתוצאה מהתנהלות לקויה, ומגלמות בחוב נזק כספי גבוה.

מלבד זאת כבעלי תפקידים, בעלי מקצוע ומנהלים, מוטלת עלינו האחריות הטבעית לכל נזק שנגרם בגוף וברכוש לאדם אחר כתוצאה מפעילות לקויה בתחום אחריותנו - היישוב. דבר זה מחייב אותנו לנהוג במשנה זהירות על מנת להגן על היישוב מהוצאות לא צפויות, מחשיפה לתביעות וכדומה.

מושגים שחשוב לדעת

- כיסוי ביטוחי - פיצוי כספי שנותנת חברת הביטוח כחלק מפוליסת הביטוח.
- דמי פרמיה - עלות רכישת פוליסת הביטוח.
- צד ג' - כל מי שאינו המבוטח/המבטח ואינו צד להסכם הביטוח.
- שיפוי - פיצוי כספי שמטרתו השבת המבוטח למצבו לפני קרות האירוע.

מה מבטחים?

כיום ניתן לבטח כמעט כל תחום, מביצוע עסקאות ועד ביטוח בריאות וחיים. כמובן שלפני רכישת הפוליסה וגם לפני הפעלת הביטוח במקרה של פגיעה יש להפעיל שיקול דעת רחב ובתוכו שיקולי עלות מול תועלת.

עיקר הביטוחים הקיימים היום בשוק הכללי*

1. ביטוח אלמנטרי "אש מורחב" (נכסים ותכולה) - פיצויים כספיים על כל נזק שנגרם למבנה או תכולתו

- כתוצאה מפגיעה, חבלה, גניבה ונזקי טבע.
2. ביטוחי בריאות - השתתפות במימון עלויות שלא כלולות בסל הבריאות הבסיסי: תרופות, השתלות, ניתוחים וכדומה.
3. ביטוח נושאי משרה - ביטוח נושאי משרה/חברי דירקטוריון/חברי וועד ובעלי מקצועות חופשיים (עצמאיים בעיקר) על נזקים כתוצאה מרשלנות, מחדל או כל הפרת חובה מקצועית שנעשתה בתום לב בקשר ללקוחותיהם.
- המועצה מבטחת את נושאי המשרה במועצה בלבד, מומלץ לרכוש ביטוח זה לחברי הוועד באופן פרטי.
4. ביטוח עסקאות - מתן שירותים ומוצרים - ביטוח המכסה נזקים בעקבות תביעות כתוצאה מהפרת חוזה, אי מתן השירות, גרימת נזק בעקבות השירותים הניתנים לצד ג'.
5. ביטוח חבות מעבידים - ביטוח על נזקי גוף שנגרמו לעובד כתוצאה מרשלנות מעביד, במקרה של תאונת עבודה.

*פירוט הביטוחים חלקי עפ"י מה שראינו לנכון לפרט במזכר זה

אילו ביטוחים המועצה מעניקה ליישובים כיום כחלק משירותיה?

1. ביטוח פוליסת אש מורחב - ביטוח מבנים ותכולה: פוליסה המכסה את כל המבנים הציבוריים שבבעלות היישוב/המועצה ואת תכולתם. כגון: בתי כנסת ותכולתם (לא כולל ספרי תורה שבהיכל), גני ילדים, מבני המזכירות ועוד.
- באחריות חברת הביטוח: חברת הביטוח תעביר פיצוי כספי לנזקים הנגרמים למבנה ולרכוש בערך ריאלי/כינון בניכוי דמי השתתפות עצמית ע"פ המצוין בפוליסה.
- אין כיסוי ביטוחי לרכוש בחצרות שאינן סגורות ונעולות. *מקוואות לא מבטחים במסגרת זו אלא ע"י מועצה דתית.
- השתתפות עצמית של היישוב¹:
 - ✓ רעידת אדמה: השתתפות עצמית של 30,000 ₪ או 10% (הגבוה ביניהם)
 - ✓ נזקי טבע: השתתפות עצמית מינימלית של 10,000 ₪ או 10% (הגבוה ביניהם)
 - ✓ פריצה: השתתפות עצמית מינימלית של 100,000 ₪ או 2.5% (הגבוה ביניהם)
 - ✓ נזק לתשתיות: השתתפות עצמית מינימלית של 50,000 ₪ כל נזק אחר 25,000 ₪
- נזקים שנגרמו כתוצאה מבניה בשיטת "פלקל" לא יכוסו.

2. ביטוח צד ג' ורשלנות

- הביטוח מכסה את יישובי המועצה מתביעות של צד ג' בגין נזק שנגרם כתוצאה מרשלנות בכל השטח הציבורי של היישוב.
- הכיסוי כולל: הפעלת חוגים, פעילויות ספורטיביות, הפעלות בריכה, הפעלת קייטנות, הוצאת טיולים במסגרת היישוב וכדומה.
- פעילויות אתגריות כגון: סנפלינג, אומגה וכדומה ופעילויות שיש בהן מגע עם כוחות הביטחון - לא מכוסות במסגרת זו.
- השתתפות עצמית של היישוב:
- ההשתתפות העצמית בגין הפעלת ביטוח צד ג' הינה בסך של 20,000 ₪. במקרה של נזק כתוצאה מתשתיות לקויות ההשתתפות העצמית תעמוד על סך של 100,000 ₪.

3. ביטוח כספים

א. ביטוח כספים בכספת-

1 ועד או אגודה, לפי בעל הנכס

הביטוח מכסה את כספי היישוב שהיו סגורים בכספת במקרים של גניבה ופריצה, גובה הכיסוי הוא עד 200,000 ₪

- הביטוח מכסה רק במקרים בהם הכספת הייתה נעולה ומקובעת כחוק.
השתתפות עצמית של היישוב: השתתפות עצמית בגין הפעלת ביטוח זה בסך של 3,500 ₪
- ב. ביטוח כספים מחוץ לכספת-
הביטוח מכסה את כספי היישוב במקרים של גניבה, גובה הכיסוי עד 6,124 ₪
השתתפות עצמית של היישוב: השתתפות עצמית בגין הפעלת ביטוח זה בסך של 3,500 ₪
- ג. ביטוח כספים בהעברה-

הביטוח מכסה את כספי היישוב שנגנבו ונשדדו כתוצאה מהעברתם ממקום למקום, גובה הכיסוי עד 200,000 ₪

השתתפות עצמית של היישוב: השתתפות עצמית בגין הפעלת ביטוח זה בסך של 3,000 ₪ הפיצוי יינתן אך ורק במקרה ויש ליישוב אישור משטרה לגניבה ופריצה.

4. ביטוח חבות מעבידים

הביטוח מכסה את יישובי המועצה מתביעות מצד עובדיהם (בין קבועים ובין זמניים) בגין נזקי גוף שנגרמו כתוצאה מרשלנות המעסיק (היישוב), באי עמידת הפעילות בהוראות החוק והבטיחות הנדרשים לסוג הפעילות.

5. ביטוח תלמידים - תאונות אישיות

לכל תלמיד הלומד במוסדות החינוך בתחומי המועצה (תחת חוק חינוך חובה, מגיל 3 עד גיל 18) יש כיסוי תאונות אישיות בכל עת, בין אם הפגיעה אירעה במסגרת המוסד החינוכי ובין אם לא (הכיסוי חל גם על הורה שהתנדב באחד מהמוסדות החינוכיים במועצה בזמן הפגיעה).
במעונות המופעלים על ידי היישוב תחת סמל ארגון מועצתי, הילדים מכוסים בזמן שהותם במעון ובדרכם מהבית למעון ובחזרתם.

- תאונות דרכים, תאונות עבודה, נזק כתוצאה מפעילות צבאית או ביטחונית - לא מכוסה במסגרת זו.
- אין דמי השתתפות עצמית.
- אין התיישנות לתביעה עד שהילד הגיע לגיל 18.
- ביטוח זה ממומן על ידי ההורים וגביית הסכום מהתושבים - באחריות היישוב.

6. ביטוח חברי מליאה- תאונות אישיות

לכל חברי המליאה ביישוב יש כיסוי תאונות אישיות שקורות במסגרת העבודה או בזמן העיסוק בה. בביטוח זה יינתן פיצוי חד פעמי או פיצוי עקבי בהתאם לאופי הפגיעה.

- אין דמי השתתפות עצמית

מובן כי ההשתתפות העצמית בכל המקרים הנ"ל מחויבת אך ורק במידה והיישוב בוחר להפעיל את הביטוח שהמועצה עשתה בעבורו.

אחריות היישובים ובעלי התפקידים

1. חובת הזהירות:

באחריות הנהלת היישוב להסיר מכשולים ומפגעים בשטחי היישוב, לדאוג שלא יבוצעו בשטח היישוב פעולות מסכנות חיים ולהימנע מהסכמים שלא עומדים בקנה אחד עם כללי החוק, הזהירות והמקצועיות.

2. חובת ההוכחה:

בעת תביעת הביטוח, ייתכנו פעמים בהם ידרש להוכיח שלא בוצעו מצד היישוב פעולות שגררו נזק, כגון: השארת מבנה פתוח וללא השגחה, איטום לקוי וכדומה. למניעת תביעות צד ג' יש להקפיד על אישורים נדרשים, רישיונות בתוקף, נהלים כתובים ומוטמעים, כלי עבודה מותאמים ובדיקות תקופתיות תקינות של מתקני היישוב (מדרגות, מעקות, לוחות חשמל).

דיווח בסמוך לאירוע

כאמור, **חובה** לדווח לחברת הביטוח על הפגיעה **בסמוך** לאירוע על פי תנאי הפוליסה (נספח ד' לדוגמא: דיווח על נזק - פגיעה בשער).

סיוע מועצתי

מחלקת הביטוחים במועצה, בראשות מר אלי מנקדי, עוסקת בטיפול בנושא הביטוח במועצה עצמה וביישובים, בתחומים שהוזכרו לעיל. ניתן להיעזר באלי בכל עניין כיסויי הביטוח של היישובים, בנהלי הביטוח הנדרשים ובטיפול בתביעות במסגרת פוליסות הביטוח.

חשוב להבהיר כי ביטוחי המועצה הניתנים ליישובים בהווה הינם לפני משורת הדין ואין המועצה רואה עצמה מחויבת להמשיכם בעתיד.

אלי מנקדי- פרטים :

טלפון: 03-9061186 | 053-7783254 | דוא"ל: mankadi@shomron.org.il

דגשים והמלצות יישומיות למזכירי היישובים

- ☐ יש לדאוג לכך שכל המבנים בשטח היישוב יהיו סגורים ונעולים כראוי.
- ☐ חשוב לנהל רישום של בעלי התפקידים שברשותם המפתחות והאחריות למבני הציבור.
- ☐ לא יינתן פיצוי עקב פגיעה ברכוש הנמצא בחצרות פתוחות. כל חצר מבנה המכילה רכוש בעל ערך כספי גבוה - יש לדאוג לתיחומה כראוי.
- ☐ לא יינתן פיצוי כספי על כל פגיעה במבנה שנבנה בשיטת פל-קל. נא היערכו בהתאם.
- ☐ במידה וישנם קבלנים או נותני שירות הפועלים בשטחי היישוב, יש לבדוק כי קיימים במזכירות היישוב אישורי עריכת ביטוח בתוקף החתומים על ידי חברת הביטוח וכן תיעוד לחידוש מסמך זה על פי תאריך חידוש הביטוח (יש לכלול סעיף זה בחוזה ההתקשרות עם הספקים).
- ☐ ביטוח תלמידים - יש לוודא שישנה גבייה שלמה מכל משפחות התלמידים הלומדים בשטחי המועצה ואלו מחויבים במלוא הסכום עבור "ביטוח תלמידים - תאונות אישיות".
- ☐ המועצה מחייבת את היישוב עבור עלות פוליסת התלמידים בין אם מתבצעת הגבייה מהתושבים ובין אם לאו.
- ☐ רשמו תזכורת ביומן לפני החורף ובדקו אם פתחי הניקוז ביישוב תקינים. יש להכין את מערכת הביוב לחורף ולבצע גיזום של הצמחייה על מנת למנוע נזקי סופה מכל סוג.
- ☐ מומלץ לשקול עם יועמ"ש היישוב ביטוח מתנדבים.
- ☐ יש לבצע מעקב מקצועי ומחזורי על תחזוקת מבני היישוב ולגבות מעקב זה בדיווחים כתובים, כך תוכן תחזוקה סבירה למקרי הצורך.